

Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-383/11-C

**Název právnické osoby
vykonávající činnost školy:** Základní škola Jindřichův Hradec III, Vajgar 592
Sídlo: Vajgar 592, 377 01 Jindřichův Hradec III
IČ: 70876908
Identifikátor: 600060471
Právní forma: příspěvková organizace
Zastoupená: Mgr. Karlem Matlasem, ředitelem školy
Zřizovatel: Město Jindřichův Hradec, Klášterská 135, 377 22
Jindřichův Hradec II
Místo inspekční činnosti: Vajgar 592, Jindřichův Hradec II
Termín inspekční činnosti: 6. – 10. červen 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu a jeho soulad s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona. Hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona.

Aktuální stav školy

Základní škola Jindřichův Hradec III, Vajgar 592 je úplnou základní školou. Vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. **Základní škola** (dále ZŠ) poskytuje základní vzdělání žákům z části sídliště Vajgar v Jindřichově Hradci a několika okolních obcí (dojíždí malé množství žáků). K termínu inspekce se ve 14 třídách 1. a 2. stupně vzdělávalo 278 žáků. Naplněnost školy má klesající tendenci.

Škola vyučuje v 1. – 4. a 6. – 9. ročníku podle Školního vzdělávacího programu (dále ŠVP) pro základní vzdělávání „Škola dětem – děti škole“, v 5. ročníku pak podle dobíhajícího vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16 847/96-2.

Od uplynulé inspekce nedošlo v personální a materiální oblasti k žádným výrazným změnám. Škola postupně utlumila vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami formou skupinové integrace, tyto třídy jsou v letošním školním roce již zrušeny.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Vzdělávání žáků probíhá podle školního vzdělávacího programu, v němž je obsaženo rozvíjení klíčových kompetencí s důrazem na metody a formy práce vedoucí k aktivnímu zapojení žáků. V popředí je zavádění efektivních metod výuky, činnostní učení, skupinové a projektové vyučování.

Pro vzdělávání na 1. stupni ZŠ je charakteristické příjemné a vstřícné klima. Převažující základní metodou byla frontální výuka proložená didaktickými hrami, kombinovaná s prací dvojic nebo skupin, jejímž cílem bylo důkladné procvičení a upevnění učiva. Zpravidla nechyběly podnětné otázky vedoucí žáky k samostatnému přemýšlení a uvažování a propojenost s praktickým životem. Dále bylo efektivně využito i kooperativní učení s prostorem pro vyhledávání informací, jejich zpracování a následné využití. Při této činnosti žáci dokazovali, že umějí společně splnit úkol, dodržují daná pravidla a umějí prezentovat výsledky činnosti. Tato výuka byla velmi dobře propojena mezipředmětovými vztahy (např. témata z oblasti přírodovědy a vlastivědy). Vysoce efektivní byla i hodina anglického jazyka založená na interaktivní komunikaci.

Individuální diferenciací vzhledem k odlišným možnostem a schopnostem žáků byla méně výrazná, v některých hodinách byl velmi dobře vytvořen prostor pro uplatnění žáků talentovaných. U nejstarších žáků 1. stupně bylo funkčně využito metody učení se žáků navzájem.

Materiální vybavení tříd je základní. Třídy, zejména starších žáků 1. stupně, postrádají počítačovou techniku, která by umožňovala operativní vyhledávání informací k probíraným tématům. Z moderní didaktické techniky se v současnosti instalují dataprojektory.

Hodnocení žáků bylo pozitivně a motivačně zaměřené, sebereflexe, sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků bylo využíváno celkově méně a v rozdílné míře.

Žáci se podílejí na vytváření pravidel jednání a chování ve třídě i ve skupině. Jejich vedení k toleranci, ke slušnému vystupování a k utužování pěkných mezilidských vztahů se kladně odráží v atmosféře tříd.

Ze zápisů v třídních knihách a z dokumentů z aktivit tříd je patrné, že výuka je zpestřena besedami a návštěvami kulturních zařízení, vycházkami a exkurzemi. V souladu se ŠVP jsou realizovány třídní a školní projekty, které prohlubují klíčové kompetence a rozvíjejí průřezová témata. Na podporu čtenářských dovedností je to např. projekt „Už jsem čtenář“.

Pro sledovanou výuku na **2. stupni** bylo charakteristické dobré pracovní prostředí, podnětná výzdoba většiny tříd i odborných učeben. Metody a formy výuky směřovaly celkově k získání požadovaných kompetencí podle ŠVP. Převaha frontální výuky je zřetelná, inovativní přístupy a metody podporující více komunikativní a sociální kompetence žáků ve vzdělávání se objevují výrazněji jen u některých pedagogů. V několika hodinách byly zaznamenány pestré výukové aktivity s důrazem na činnostní učení. Komunikace mezi vyučujícími a žáky byla v jednotlivých třídách rozdílná, většina hodin však probíhala ve vstřícné pracovní atmosféře s aktivním zapojením žáků. Neustálým podněcováním a změnou činností se toto dařilo i ve třídě, kde je vyšší počet žáků s poruchami učení a chování. Pouze v jednom případě byla výuka bez vzdělávacího efektu (v hodině českého jazyka v 7. ročníku). Ve větší části navštívených hodin převažovala pozitivní motivace, průběžné hodnocení a pochvala. Snahou učitelů je hledat

souvislosti s ostatními předměty a propojovat výuku s praxí. Ve sledovaných hodinách se ojediněle objevila práce s moderní didaktickou technikou, více jsou využívány tradiční pomůcky. Škola se snaží o začlenění projektového vyučování jen pozvolna, např. celoškolský projekt Branný den, třídní projekty při výuce Aj. Nebyla zaznamenána tendence vést žáky k vzájemnému hodnocení a sebehodnocení.

Z dokumentace, z hospitací a z rozhovorů s pedagogy i s vedením školy je zřejmé, že **k rozvoji osobnosti žáků** přispívají vedle výuky průběžně zařazované návštěvy kulturních představení, besedy a exkurze. Žáci 2. stupně mohou vybírat z nabídky volitelných předmětů (sportovní hry, literární seminář, cvičení z M, seminář Čj, počítače, německý jazyk). Žáci obou stupňů si mohou vybrat z nabídky několika kroužků organizovaných školou, např. výtvarný, dramatický a country tance. Využívána je i nabídka aktivit školní družiny. Již druhým rokem se žáci pod vedením učitelů zapojili do projektu s uměleckým zaměřením vyhlášeného (pro ZŠ, SŠ a ZUŠ) Alšovou jihočeskou galerií. Na 1. stupni pod názvem „Múzy ve škole“ se žáci zúčastnili výtvarné oblasti, 2. stupeň zaslal v letošním roce na téma „Když je tma“ nejlepší práce výtvarné a literární.

Škola **zvyšuje funkční gramotnost** žáků v oblastech čtenářských, sociálních, přírodovědných, matematických a informačních vědomostí, dovedností a postojů i ve schopnosti komunikace v cizích jazycích.

K podpoře informačních dovedností přispívá počítačový kroužek, zlepšilo se i zázemí pro výuku ICT, avšak žáci 2. stupně ještě nemají možnost pracovat aktuálně s informacemi z více zdrojů přímo v hodinách. Ve škole je využívána školní knihovna, v rámci výuky je podporována souvislá četba i na 2. stupni.

Přírodovědná gramotnost se rozvíjí ve třídách v rámci předmětů přírodovědného zaměření, ale i prostřednictvím dalších aktivit (exkurze, besedy, soutěže, školní výlety). Žáci školy jsou vedeni k základním ekologickým dovednostem, jako je třídění odpadů, šetření energiemi, udržování čistoty ve svém okolí a k vhodnému chování v přírodě.

Hodnocení výsledků vzdělávání se uskutečňuje v souladu se vzdělávacími programy. Míra úspěšnosti je sledována běžnými postupy ve výuce, hodnocení dosaženého stavu v oblasti podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání probíhá na pedagogických poradách. Od r. 2007 využívá škola externích srovnávacích testů (SCIO), v posledním období u vybraných tříd s výsledky nad republikovým průměrem.

Ve škole je zajišťována příprava žáků na soutěže a předmětové olympiády s úspěchy v okresních, ojediněle i krajských kolech. Žáci mohou porovnávat své znalosti také v matematických soutěžích (Klokan, Pythagoriáda). Na základě dobrých školních výsledků se podařilo několika žákům pokračovat ve studiu na Obchodní akademii v Gmündu. Dobrých výsledků je dosahováno ve sportovních soutěžích, např. v Plavecké olympiádě.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Vzdělávací strategie školy je obecně stanovena v Koncepčních záměrech pro období 2010 – 2015, neobsahuje oblast personálního rozvoje školy. Školní matrika je vedena v listinné i elektronické podobě a údaje z ní jsou předávány v souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona. Ve vedení třídních výkazů a katalogových listů byly zjištěny dílčí nedostatky administrativního rázu.

Ředitel školy splňuje předpoklady pro výkon funkce, dodržuje zákonná ustanovení při přijímání žáků, odkladech povinné školní docházky i povolování vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu.

Škola poskytuje vzdělávání podle schválených vzdělávacích programů. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání je po provedených úpravách v uplynulých letech málo přehledný, jeho dodatky jsou izolované, a učební plán tak neposkytuje ucelený přehled

o hodinových dotacích předmětů v jednotlivých ročnících za celý průběh školní docházky. Počet disponibilních hodin v učebním plánu je třeba aktualizovat podle poslední úpravy Rámcového vzdělávacího programu. Rozšíření vyžaduje i oblast péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami tak, aby odpovídala požadavkům zákonné normy. Je třeba rovněž doplnit školní řád v oblasti pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání, v níž chybí zákonnou normou stanovená pravidla pro sebehodnocení žáků.

Kromě kmenových tříd škola disponuje i řadou odborných učeben, některé z nich svým vybavením nespĺňují charakter odborných učeben. Žákovský nábytek ve všech třídách je obměněn. Vybavení pomůckami a didaktickou technikou je na běžné úrovni. Moderní prezentační technika je zastoupena doposud v menší míře, v současné době je v realizaci instalace několika dataprojektorů, které škola obdržela v rámci finančních prostředků z ESF. Škola má k dispozici vlastní tělocvičnu a víceúčelové sportoviště, které je otevřené v době mimo vyučování i pro veřejnost. Celkově prostorové a materiální podmínky umožňují realizaci přijatých vzdělávacích programů.

V pedagogickém sboru jsou zastoupeni převážně zkušení vyučující. Na 1. stupni mají všechny učitelky požadovanou odbornou kvalifikaci, na 2. stupni je jeden učitel bez odborné kvalifikace. Jejich další vzdělávání a profesní růst jsou v obecné rovině nastaveny, konkrétní naplňování je pak spíše ponecháno na iniciativě jednotlivých vyučujících. Dochází tak k tomu, že někteří pedagogové absolvují celou řadu vzdělávacích akcí a naopak vyučující předmětu bez příslušné aproby se neúčastní prakticky žádného dalšího vzdělávání. Dlouhodobě je značná část hodin některých předmětů na 2. stupni (především zeměpis, částečně matematika a fyzika) vyučována vyučujícími bez požadované aproby nebo i kvalifikace. Personální obsazení školy a aprobované zajištění výuky některých předmětů je problematické i pro příští školní rok. Tato oblast postrádá promyšlenou koncepci plánování.

Systém řízení vychází z organizační struktury školy, předložené schéma je formální a málo přehledné. Vedení zaměstnanců je zajišťováno systémem vnitřních norem, projednáváním aktuální problematiky na jednáních pedagogické rady a na provozních poradách. Dokumentace školy je vedena, zachycuje průběh vzdělávání, méně je však patrné průběžné hodnocení naplňování ŠVP. Vlastní hodnocení školy obsahuje zákonem stanovené oblasti.

Kontrolní a hospitační činnost vedení školy je realizována na základě obecného plánu kontrolní činnosti vedení školy. Není systematická, nezahrnuje veškeré oblasti činnosti školy a v letošním roce vcelku stagnovala. Vnitřní kontrolní systém nepostihl skutečnost, že při výuce nepovinného předmětu „Náprava SPU“ nebyl naplněn zákonnou normou stanovený nejnižší počet žáků. Rovněž při udělování kázeňských opatření se škola odkazuje na již neplatnou zákonnou normu. Ze zápisu z proběhlých schůzek pedagogické rady není patrné, zda jsou na základě realizované kontrolní činnosti vyvozována účinná opatření.

Škola se snaží vytvářet podmínky pro bezpečné prostředí. Žáci jsou průkazně seznamováni se zásadami BOZ a PO, evidence úrazů je vedena. V požadovaných intervalech probíhají předepsané revize vybavení a zařízení. Veškeré prostory využívané školou jsou čisté, upravené a vhodně vyzdobené převážně výtvarnými pracemi žáků.

Škola poskytuje poradenskou pomoc prostřednictvím školního poradenského pracoviště, které má stanoveny pravidelné a dlouhodobé úkoly v plánech činnosti výchovné poradkyně a školní metodičky prevence. Škola v oblasti péče o žáky se SPU spolupracuje i s externími partnery (Pedagogicko-psychologická poradna, Speciálně pedagogické centrum, odbor sociální péče města), v oblasti primární prevence s Policií ČR, Městskou policií, okresním metodikem prevence. Učitelé zohledňují potřeby a možnosti běžné populace i žáků s odlišnými vzdělávacími potřebami. Na základě doporučení odborných poradenských pracovišť a se souhlasem zákonných zástupců škola aktuálně integruje

2 žáky a vytváří pro ně individuální vzdělávací plány. Škola vede evidenci žáků s odborným vyšetřením a přijímá opatření pro jejich vzdělávání.

Na standardní úrovni je spolupráce se zřizovatelem a s partnerskými organizacemi a institucemi. Kromě školské rady je při škole zřízeno SRPDŠ, které není registrováno jako občanské sdružení. Rodiče jsou informováni o prospěchu a chování žáků tradičními způsoby. Informace o škole poskytují také webové stránky, některé aktivity školy jsou zveřejňovány i v regionálním tisku. Dobrá spolupráce je rozvíjena s dalšími subjekty, tj. policií, hasiči a TJ Sokol. Žáci se účastní sportovních akcí pořádaných městem (např. míčové hry). Škola nerozvíjí společné aktivity s ostatními školami v regionu, nezaměřuje svou pozornost ani na systematickou spolupráci s mateřskými školami. Kontakty se zahraničím škola nemá navázány, ale umožňuje žákům zahraniční cesty v rámci exkurzí a poznávacích zájezdů (Rakousko, Itálie, Anglie, Chorvatsko). K výjezdům do zahraničí však škola nemá zpracovanou směrnici, která by je upravovala. Tyto akce nejsou zpracovány ani v rámci ŠVP.

Finanční předpoklady školy pro uskutečňování školních vzdělávacích programů byly hodnoceny za roky 2008 - 2010. Financování výdajů na výuku a na provoz školy bylo vícezdrojové. Nejdůležitějšími zdroji byly finanční prostředky určené na přímé výdaje na vzdělávání a příspěvek zřizovatele na provoz. K dalším zdrojům lze přiřadit finanční prostředky přidělené škole z MŠMT v rámci národních rozvojových projektů (tj. prostředky určené na posílení platů pedagogických a nepedagogických pracovníků a na školní vybavení pro žáky prvního ročníku) a zisk z doplňkové hospodářské činnosti. V roce 2010 požádala škola o neinvestiční dotaci v rámci akce „EU peníze školám“ operačního programu OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost na oblast podpory „Zlepšení podmínek pro vzdělávání v základních školách“. První část této dotace – zálohu – obdržela na jaře 2011. O získání finančních prostředků z dalších zdrojů (např. vyhlašovaných grantů) v posledních letech škola neusilovala.

Získané finanční zdroje byly dostatečné na úhradu jak výdajů na vzdělávání (z nichž nejvyšší částku tvořily výdaje na platy), tak výdajů na běžný provoz. Investiční výdaje ve sledovaném období škola neměla.

Škola má finanční předpoklady pro realizaci svých školních vzdělávacích programů.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola poskytuje vzdělávání v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola dětem – děti škoře“ není plně v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem. Vyžaduje úpravy v oblasti počtu disponibilních hodin, vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami a sjednocení v souvislosti s provedenými úpravami.

Škola dodržuje rovný přístup při přijímání ke vzdělávání i při jeho ukončování. Průběh vzdělávání celkově směřuje k podpoře rozvoje osobnosti žáků. Ve sledovaném průběhu vzdělávání na 1. stupni byla zaznamenána převážně pozitivní zjištění. Vyučující v souladu se ŠVP inovují metody a formy práce, vytvářejí prostor pro aktivní učení žáků a rozvoj klíčových kompetencí. Při výuce na 2. stupni byly uplatňovány pedagogické metody a přístupy spíše tradičního charakteru. Pouze v některých hodinách bylo využito aktivní činnosti učení žáků. Vzdělávání vede k získání požadovaných kompetencí žáků, formy a metody práce deklarované ve školním vzdělávacím programu jsou postupně zařazovány.

Úroveň řízení pedagogického procesu, organizace provozu školy, vedení a motivování pracovníků je málo koncepční. Vnitřní i vnější kontrolní systém není systematický, málo patrná je zpětná vazba a přijímání následných opatření pro zkvalitnění strategie vzdělávání. Informační systém směrem k dětem, žákům, rodičům a ostatním partnerům je funkční.

Personální, prostorové a materiální podmínky, i přes některé dílčí nedostatky (neúplné vybavení některých odborných učeben, zatím nízká vybavenost v oblasti informačních a komunikačních technologií, nekoncepčnost v personálním rozvoji školy), umožňují škole plnit výchovně vzdělávací cíle na standardní úrovni.

Škola průběžně sleduje individuální a skupinové výsledky vzdělávání i celkovou úspěšnost žáků jak v rámci školy, tak ve srovnání s jinými školami.

Školní poradenství je na požadované úrovni. Škola se věnuje prevenci rizikového chování žáků a školních úrazů, pracuje na vytváření podmínek pro bezpečné vzdělávání. Finanční prostředky poskytnuté škole umožňují realizaci školních vzdělávacích programů.

Dílčí rizika, která je třeba odstranit:

- neúplný ŠVP a školní řád
- řízení pedagogického procesu

Prostor pro další rozvoj:

- výrazněji zavádět inovativní metody výuky na 2. stupni ZŠ s podporou moderní didaktické techniky
- vytvářet větší prostor pro hodnocení a sebehodnocení žáků
- rozšířit partnerské vztahy školy, zejména spolupráci s MŠ při získávání dětí k zápisu
- systematicky zaměřit pozornost k DVPP a hospitační činnosti a jejímu vyhodnocování

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Dukelská 23, P. O. Box 36, 370 21 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csic@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 31. 8. 2011 požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Dukelská 23, P. O. Box 36, 370 21 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csic@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Českých Budějovicích dne 24. června 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Miroslav Doležal, školní inspektor

V.I.....

Mgr. Hana Bezděková, školní inspektorka

V.I.....

Mgr. Věra Drsová, školní inspektorka

V.I.....

Mgr. Antonín Dvořák, školní inspektor

V.I.....

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Jindřichově Hradci dne 30. 6. 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Karel Matlas, ředitel školy

V.I.....

